

Зеленчукови култури

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив

Дата: 03.03.2015 Брой: 3/2015

Оранжерийно производство. В стъклените оранжерии културите могат да бъдат в различни фази на развитие - от начало на вегетация до беритби. Необходимо е подборът на ПРЗ, с които се третират растенията, да бъде съобразен с фазата на развитие, за да се опази продукцията и средата от химични замърсявания. В началото на вегетацията се прилагат пестицидите, посочени при разсадите, а през беритбения период - ПРЗ с по-кратък карантинен срок. При установяване на първи петна от болести, колонии от листни въшки, яйца, излюпени гъсеници, нападателите растителни части се събират в полиетиленови торбички, изнасят се от оранжерията и се унищожават. При младите посеви се следи за повреди от попово прасе, голи охлюви, стоножки. Ако се установят, в ивица от 10-15 см двустранно на реда се разхвърлят примамки, за предпочитане привечер – 300 g/da вениш. Целесъобразно е до вратите и проветрителите да се поставят цветни лепливи уловки за неприятелите.

През този период е възможно нападение от кореново гниене, склеротинийно гниене и сиво гниене (ботритис). Определянето на причинителя на гниенето трябва да се направи от специалист. Независимо от това, болните растения се отстраняват внимателно без разпиляване на почва, след което петната се "изгарят" с 2%-ов разтвор на син камък или амониева селитра – 3-4 l/m². Останалите растения, или съседните на болните се поливат с комбинацията от 0,1% топсин М + 0,15% проплант 722 СЛ или с 0,1% топсин М + 0,3% добре неутрализиран бордолезов разтвор - по 0,25-0,5 л, в зависимост от фазата на развитие. За предпазване на растенията от причинителите на комплекса «кореново гниене» в почвата могат да се внесат биопрепарати, базирани на гъбата триходерма, а само при краставиците - фузаклин по 5 g/растение при засаждане и по 2 g/растение във фаза VII – VIII лист. За борба със склеротинийното гниене растенията и почвата около тях се пръскат с 0,1% топсин М. Срещу сивото гниене (ботритис), повредените части по стъблата и дръжките се почистват и намазват с кашица от топсин М, а посевет се пръска с 0,07% от същия препарат. При домати има реална опасност от поява на черни листни петна (алтернария) и брашнеста мана, а при краставиците - брашнеста мана. За борба с тях се прилагат ПРЗ, посочени при разсадите. Ако отглежданите сортове домати не са устойчиви на листна плесен, възможно е нападение от това заболяване. Срещу него няма регистрирани ПРЗ. Третирането с 0,07% топсин М дава добри резултати.

Преобладаващата част от изброените болести се развиват при висока въздушна влажност и при преовлажняване на почвата. Акарите и брашнестата мана се развиват при ниска въздушна влажност. Следователно, важно е да се проветряват редовно култивационните съоръжения, да се поддържа оптимален температурно-влажен режим.

През периода започва подготовката за разсаждане в неотопляемите стъклени и полиетиленови оранжерии. Събират се растителните остатъци и сезалът от предишната вегетация, почистват се плевелите и самосевките. Почвата се обработва до градинско състояние. Ако е необходимо се навлажнява предварително. Оформя се почвеният профил, в зависимост от културата, която ще се отглежда. Ако през есента е провеждано обеззаразяване с фумиганти, провежда се тест за дегазация.